

Dosar nr. 2r-169/23
2-20048295-01-2r-18042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Gîrleanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Secrieru, A. Braga, V. Mihaila)

D E C I Z I E

21 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghîță,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva Nataliei Chirică și a lui Roman Gheorghîță, cu privire la stabilirea cotelor-părți ideale din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

a c o n s t a t a t :

La 05 mai 2020, Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni (în continuare BC „Moldova-Agroindbank” SA) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Chirică și a lui Roman Gheorghîță, prin care a solicitat determinarea cotei-părți ideală pentru Natalia Chirică din ap.136, situat în mun. XXXXXX, str. XXXXXX, cu nr. cadastral XXXXXX, ce constituie ½, păstrarea dreptului de proprietate a lui Roman Gheorghîță asupra a ½ cotă-parte din imobilul nominalizat și încasarea cheltuielilor de judecată, formate din taxa de stat achitată, în sumă de 270 de lei.

La 20 iulie 2020, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat determinarea cotelor-părți din ap.136, situat în mun. XXXXXX, str. XXXXXX cu nr. cadastral XXXXXX, care aparține cu drept de proprietate comună în devălmășie Nataliei Chirica și lui Roman Gheorghîță, atribuidu-le câte ½ fiecăruia și încasarea din contul acestora, în mod solidar a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 270 de lei (f.d.25-27).

Prin hotărârea din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Moldova-Agroindbank” SA.

S-a determinat după Natalia Chirică și Roman Gheorghîța din bunul imobil proprietate comună în devălmășie, câte ½ cotă-parte ideală din ap. nr.136, situat pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX, nr.cadastral XXXXXX. S-a încasat, în mod solidar, de la Natalia Chirică și Roman Gheorghîța în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat, în mărime de 100 de lei. S-a încasat de la Roman Gheorghîța în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA, cheltuielile pentru citarea publică în mărime de 372 de lei. S-a menționat că hotărârea constituie temei pentru efectuarea modificărilor de către Agenția Servicii Publice în Registrul bunurilor imobile.

În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Moldova-Agroindbank” SA s-a respins, ca fiind neîntemeiată (f.d.38, 42-46).

La 24 noiembrie 2020, Natalia Chirică, reprezentată de avocatul Petru Răileanu, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d.41).

La 23 februarie 2021, Natalia Chirică, reprezentată de avocatul Petru Răileanu, a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în care a reiterat pretențiile inițiale și a solicitat admiterea acestora (f.d.57-61).

La 13 mai 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Varincom” (în continuare SRL „Varincom”), reprezentată de avocații Constantin Gheorghîță și Valeriu Voleanschi, a depus cerere, prin care a solicitat înlocuirea intimatului BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom”, în temeiul contractului de cesiune a creanței din 30 septembrie 2021 (f.d.83-88).

Prin încheierea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de SRL „Varincom”, reprezentată de avocații Constantin Gheorghîță și Valeriu Voleanschi, cu privire la înlocuirea intimatului BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom” (f.d.110-115).

Prin decizia din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Natalia Chirică, reprezentată de avocatul Petru Răileanu, și s-a menținut hotărârea din 26 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d.116-122).

La 02 noiembrie 2022, SRL „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghîța, a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice recurs nemotivat împotriva încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate, soluționând prin decizie problema înlocuirii părții BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom” (f.d. 125, 126-127 recto-verso).

La 30 noiembrie 2022, SRL „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghîța, a depus la Curtea Supremă de Justiție recurs motivat împotriva încheierii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate, soluționând prin decizie problema înlocuirii părții BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom” (f.d. 134-147).

Prin decizia din 25 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de SRL „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghiuța, și s-a casat integral încheierea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei Curții de Apel Chișinău spre rejudecarea cererii SRL „Varincom”, reprezentată de avocații Constantin Gheorghiuța și Valeriu Voleanschi, cu privire la înlocuirea BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom” (f.d.155-160).

Prin încheierea din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de SRL „Varincom”, reprezentată de avocații Constantin Gheorghiuța și Valeriu Voleanschi cu privire la înlocuirea intimatului BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom” (f.d.178-182).

La 05 aprilie 2023, SRL „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghiuța, a depus cerere de recurs nemotivată împotriva încheierii din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri de admitere a cererii cu privire la înlocuirea intimatului BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom” (f.d.184-186).

La 07 aprilie 2023, SRL „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghiuța a depus cerere de recurs motivată împotriva încheierii din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în care a reiterat pretențiile inițiale și a solicitat admiterea acestora (f.d.188-198).

În motivarea recursului, SRL „Varincom”, a indicat motivele de fapt și de drept enunțate în cererea cu privire la înlocuirea intimatului BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom”, suplimentar invocând dezacordul cu încheierea contestată, pe care o consideră neîntemeiată, nefondată și pasibilă casării. Susține că în încheierea contestată lipsește motivarea și legea guvernantă, iar instanța de judecată a invocat o situație faptică inexistentă, întrucât la 22 noiembrie 2021, BC „Moldova-Agroindbank” SA a eliberat certificatul privind achitarea integrală a prețului contractului de cesiune a creanțelor din 30 septembrie 2021. La ședința de judecată din 13 mai 2022, fiind prezenți și reprezentanții cedentului BC „Moldova-Agroindbank” SA, au solicitat admiterea cererii privind succesiune în drepturi potrivit contractului de cesiune,

Instanța de apel, la momentul examinării cererii de înlocuirii a părții cu succesorul în drepturi, s-ar fi limitat doar la o descriere limitativă a celor invocate în cerere, neținând cont de esența litigiului examinat, fapt ce a generat încălcarea art. 6 CEDO.

De altfel, recurenta a menționat că, în cazul în care nu-și onora obligațiunile contractuale asumate ce țin de plata contractului de cesiune, surveneau consecințele stabilite de pct.3.2 a contractului de cesiune. Subsidiar, a enunțat că, chiar și în cazul în care nu ar fi fost achitarea în termen, potrivit pct.3.4 al contractului semnat, până la achitarea integrală de către cesionar a prețului indicat în pct.2.1 a contractului, cedentul nu va fi limitat în drepturile pe care le deține în calitatea de creditor al SRL „Glorinal”, în temeiul actelor indicate în pct. 1.1, 1.2, ale contractului, fiind în drept să întreprindă toate acțiunile pe care le consideră necesare a fi întreprinse în vederea exercitării drepturilor sale inclusiv în cadrul proceselor judiciare, de insolvabilitate, precum și în cadrul procedurilor de

executare. Respectiv, existența sau inexistența achitării plăților nu poate servi temei de respingere a cererii privind înlocuirea părții cu succesorul în drepturi, atât timp cât cedentul nu a solicitat rezoluțiunea contractului de cesiune din 30 septembrie 2021, fapt care eronat și contrar art.823 din Codul civil a fost constatat de instanța de judecată la etapa respingerii cererii.

Or, norma materială nu condiționează momentul substituirii Cedentului de către Cesionar prin existența plăților, dar cert stabilește momentul substituirii din data încheierii contractului, la caz, data de 30 septembrie 2021.

În final, concluzionând, SRL „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghită a opinat asupra ilegalității și netemeinicii încheierii din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

La 18 aprilie 2023 în adresa Nataliei Chirica, avocatului Petru Răileanu și a lui Roman Gheorghită a fost expediată copia cererii de recurs depuse de SRL „Varincom”.

Până la data stabilită pentru examinarea recursului SRL „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghită, intimații nu au depus referințe în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurentă.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 22 martie 2023 și expediată părților, prin intermediul oficiului poștal și e-mail, la 07 aprilie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d.183).

Astfel, recursul declarat de SRL „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghită, la 05 și 07 aprilie 2023, este în termen.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghită, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din conținutul recursului declarat de SRL „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghită, rezultă că, recurenta nu este de acord cu încheierea din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de SRL „Varincom” cu privire la înlocuirea intimatului BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul său în drepturi SRL „Varincom” (f.d.178-182).

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța, instanța de apel a reținut că, SRL „Varincom”, nu au prezentat nicio probă din care să rezulte achitarea prețului contractului în sumă de 26 727 750 de lei, or, potrivit pct.2.3 din contractul de cesiune a creanței din 30 septembrie 2021, cedentul este substituit de către cesionar în drepturile ce rezultă din actele menționate la pct.1.1, 1.2 ale contractului, numai după achitarea integrală de către cesionar a sumei indicate în pct.2.1.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, analizând concluziile instanței de apel, precum și argumentele recurtenței invocate în cererea de recurs,

apreciază ca fiind justă soluția Curții de Apel Chișinău despre necesitatea respingerii cererii depuse de SRL „Varincom”, reprezentată de avocații Constantin Gheorghită și Valeriu Voleanschi, cu privire la înlocuirea BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul ei în drepturi SRL „Varincom”.

În argumentarea concluziei enunțate, instanța de recurs relevă prevederile art.70 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.

Conform art. 823 alin.(1) și (2) din Codul civil, o creanță transmisibilă și sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terț (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanță, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior.

Din materialele cauzei rezultă că, la 30 septembrie 2021, între BC „Moldova-Agroindbank” SA, în calitate de cedent, și SRL „Varincom”, în calitate de cesionar, a fost încheiat contractul de cesiune a creanței, prin care BC „Moldova-Agroindbank” SA a cesionat toate creanțele pe care le deține față de SRL „Glorinal”, în temeiul contractelor de credit, contractelor de ipotecă cu acordurile adiționale la acestea, contractului de restructurare a datoriei creditoare și a contractului de credit C11199 din 07 iulie 2011, care la 22 septembrie 2021, conform evidenței contabile a băncii, constituia suma de 47 166 545,73 de lei. Creanța cedentului aferentă contractelor de credit a fost validată în cadrul procesului de insolvență a debitorului, ca creanță cu titlu provizoriu, în sumă de 36 059 821,21 lei.

Conform pct.2.1, 2.2, contractul este încheiat de părți cu titlu oneros. Pentru obținerea drepturilor cedate, cesionarul urmează să achite cedentului suma de 26 727 750 de lei, ceea ce reprezintă prețul contractului, fiind obligat cesionarul să achite cedentului prețul creanței până la data de 20 octombrie 2021, inclusiv.

Potrivit pct.2.3 din contract, cedentul este substituit de către cesionar în drepturile ce rezultă din actele menționate la pct.1.1, 1.2 ale contractului numai după achitarea integrală de către cesionar a sumei indicate în pct.2.1.

Astfel, la momentul examinării cererii depusă de SRL „Varincom”, reprezentată de avocații Constantin Gheorghită și Valeriu Voleanschi, cu privire la înlocuirea intinatei BC „Moldova-Agroindbank” SA cu succesorul ei în drepturi SRL „Varincom”, instanța de apel, reieșind din materialele cauzei și conform pct.2.3 din contract, corect a constatat că, SRL „Varincom” nu a prezentat nicio probă din care să rezulte achitarea prețului contractului în sumă de 26 727 750 de lei, pentru a conchide substituția BC „Moldova-Agroindbank” SA în drepturile ce rezultă din actele menționate la pct.1.1, 1.2 ale contractului de cesiune a creanței din 30 septembrie 2021.

De altfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele recurente că, în încheierea contestată lipsește motivarea și legea guvernantă, iar instanța de judecată invocă o situație faptică inexistentă, întrucât la 22 noiembrie 2021, BC „Moldova-Agroindbank” SA i-a eliberat certificatul privind achitarea integrală a prețului contractului de cesiune a

creanțelor din 30 septembrie 2021. Totodată, la ședința de judecată din 13 mai 2022, fiind prezent și reprezentantul cedentului BC „Moldova-Agroindbank” SA, ar fi solicitat admiterea cererii privind succesiune în drepturi potrivit contractului de cesiune.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, la momentul examinării de către Curtea de Apel Chișinău a cererii depuse de SRL „Varincom”, cu privire la înlocuirea predecesorului cu succesorul în drepturi, la materialele cauzei nu era anexată confirmarea nr.C391/E02368 din 22 noiembrie 2021 privind achitarea integrală a prețului contractului de cesiune a creanțelor din 30 septembrie 2021, eliberată de BC „Moldova-Agroindbank” SA, aceasta fiind anexată la cererea de recurs împotriva încheierii din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, instanța de recurs reieșind din materialele cauzei, constată că SRL „Varincom”, a depus cererea cu privire la înlocuirea predecesorului cu succesorul ei în drepturi, la 13 mai 2022 (f.d.83-95), fiind examinată la ședința de judecată a Curții de Apel Chișinău, stabilită pentru 27 octombrie 2022, ulterior, repetat, la 22 martie 2023, la care a participat doar reprezentantul SRL „Varincom”, iar reprezentanții BC „Moldova-Agroindbank” SA au lipsit și nu și-au expus opinia în legătură cu cererea înaintată la data de 13 mai 2022.

În conformitate cu prevederile art.122 alin.(1) din Codul de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. În acest context, cu referire la confirmarea de achitare integrală a prețului contractului de cesiune a creanței din 30 septembrie 2021, semnată de Costin Radu, șeful Departamentului recuperare creanțe (f.d.199), anexată la recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție o apreciază ca inadmisibilă, or, actul menționat, fără să se anexeze documentul contrabil de strictă evidență de achitare a prețului contractului de cesiune a creanței din 30 septembrie 2021, nu are forță probantă pentru instanța de judecată.

În circumstanțele descrise, instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind respingerea cererii cu privire la înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților de a-și exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen.

Luând în considerare cele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 Cod de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Varincom”, reprezentată de avocatul Constantin Gheorghiuță.

Se menține încheierea din 22 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva Nataliei Chirică și a lui

Roman Gheorghiuță cu privire la stabilirea cotelor-părți ideale din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos